

Mottagare
Regionstyrelsen

Remiss. Publiken i fokus - reformer för ett starkare filmland (SOU 2025:24)

Förslag till beslut

- Föreslaget yttrande inges till Kulturdepartementet som svar på remissen.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har skrivit ett remissvar på betänkandet Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland. Förslaget är att Region Gotland ställer sig bakom stora delar av betänkandet, men gör medskick bland annat kring att de nationella målen gällande barn och unga och film i hela landet ses över.

Ärendebeskrivning

Filmutredningen tillsattes av regeringen i januari 2024 med uppdraget att göra en översyn av den nationella filmpolitiken. Målet var att ta fram reformförslag som stärker den svenska filmens förutsättningar i ett förändrat medielandskap där både publikbeteenden och teknik utvecklas snabbt. Till grund för utredningen ligger ett antal utmaningar för svensk film:

- Sverige ligger långt efter andra europeiska länder när det gäller investeringar i film per capita.
- Målen för filmpolitiken är alltför breda och överlappar andra kulturpolitiska mål.
- Strömningstjänster dominerar filmkonsumtionen.
- Filmbranschen behöver reformerade styrmedel, effektivare stödformer och ett bättre skydd för filmarvet.

I filmutredningen finns ett antal reformförslag kopplade till ovan nämnda utmaningar. Dessa förslag har rubrikerna:

- 11.1 Tydligare nationella filmpolitiska mål
- 11.2 Ett självständigt filminstitut med tydliga ramar för stadsbidraget
- 11.3 Höjda anslag och en branschgemensam fond
- 11.4 Sänkt moms på biobiljetter och återinförda biografavgifter
- 11.5 Medfinansiering för strömningstjänster
- 11.6 Ett reformerat produktionsincitament

- 11.7 Internationellt program på Konstnärsnämnden
- 11.8 Ett nationellt filmarvscentrum
- 11.9 Övrigt angående föreslagna bidragsförrordningar

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att betänkandet är välskrivet och djupgående och anser att utmaningarna med finansieringen inom svensk film kräver de förslag som utredarna pekar på. Införandet av ett nationellt filmarvscentrum är likaså det positivt och kommer att öka tillgängligheten till den rika svenska filmen genom tiderna. Förslaget är att Region Gotland ställer sig bakom förslagen 11.3 till 11.9, med mindre kommentarer.

Regionstyrelseförvaltningen gör samtidigt bedömningen att utredningen – med ambitionen att även förändra de nationella filmpolitiska målen och tydliggöra Filminstitutets roll – brister på ett antal punkter.

Det finns en avsaknad av förslag och tankar kring arbetet med barn och unga och regionernas och kommunernas roll i filmlandskapet. Det nuvarande målet ”barn och unga har goda kunskaper om film och rörlig bild och ges möjligheter till eget skapande” ersätts med det kulturpolitiska målet ”särskild vikt ska läggas vid barns och ungas rätt till kultur”. Med tanke på hur stor del av ungas vardag går åt till att konsumera rörlig bild, menar regionstyrelseförvaltningen att arbetet med filmkunnighet (som en del av medie- och informationskunnighet) behöver lyftas till ett eget filmpolitiskt mål, där det är lika viktigt med det egna skapandet och förmågan till källkritik som en del av filmförståelsen som att se på och samtala om film utifrån ett konstnärligt perspektiv. Det går att göra kopplingar mellan film, medie- och informationskunnighet i landet och Sveriges civila beredskap.

Regionstyrelsen vill även passa på att i yttrandet framföra att en svensk filmpolitik bör vara nationell och inte enbart statlig och att det därmed är viktigt att även stärka den regionala filmen i landet (som är en del av kultursamverkansmodellen). Filmen bör vara levande i hela landet, vilket även kräver resurser till regionerna och att inte uppräkningsarna till kultursamverkansmodellen uteblir.

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Angelica Andersson Fihn
Avdelningschef kultur och fritid